



Annette Lyth: Hiroshima 80 år – Aldrig mer!

Datum

6 augusti 2025

Plats

Stockholm

1 Kära vänner,

Idag samlas vi här på Sergels torg för att hedra minnet av de fruktansvärda
händelserna i Hiroshima och Nagasaki, två städer som på bara några sekunder
5 förvandlades till aska och död. Orden aldrig mer har upprepats sedan dess, men
de är fortfarande lika aktuella, lika nödvändiga att säga, som för 80 år sedan.

Som ledamot i styrelsen för Internationella Kvinnoförbundet för Fred och
Frihet – IKFF – står jag här i en lång tradition av kvinnor som rest sig mot
10 krigets logik. Vi vet att nedrustning inte är en dröm, det är en nödvändighet.
IKFF var där när FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen, TPNW,
röstades fram. Den konventionen är inte bara ett politiskt dokument, den är ett
juridiskt och moraliskt åtagande att aldrig mer acceptera massförstörelsevapen
som hot mot mänskligheten.

15 Men Sverige har fortfarande inte anslutit sig till FN:s kärnvapenförbud. Det är
ovärdigt ett land som tidigare stått vid frontlinjen för nedrustning och folkrätt.
Att underteckna och ratificera konventionen är att stå upp för mänskligt liv, för
fred och för framtida generationer.

20 Vi lever i en tid där krigets lagar bryts dagligen. I Gaza, där en hel befolkning
hålls i hungerblockad. I Ukraina, där civila mål bombas skoningslöst. I
Afghanistan, där kvinnor systematiskt förtrycks och utestängs från
samhällslivet. Dessa övergrepp är en påminnelse om betydelsen av vilka
25 ofattbara konsekvenser massförstörelsevapen får i fel händer. FN:s
kärnvapenförbud och internationell rätt är resultaten av ofattbara mänskliga
lidanden och av decennier av kamp. Att inte underteckna eller att vända bort
blicken nu: det är att riskera att historien upprepar sig.

30 FN:s konvention om ett kärnvapenförbud är ett grundläggande steg i att bygga

35 en säker värld. Att Sverige står utanför skickar fel signaler, både till vårt eget folk och till omvärlden. Om vi menar allvar med att kärnvapen aldrig mer ska användas måste vi också våga stå upp och säga: Sverige vill vara en del av lösningen.

Jag har arbetat för FN i många år, i olika konflikthärddar runt om i världen. Den senaste tiden jag ofta tänkt på FN-stadgans inledande ord:

40

"Vi de förenade nationernas folk, beslutna att rädda kommande släktled undan krigets gissel."

45 Det är ett löfte som våra beslutsfattare verkar glömt. Men det måste hållas levande, och det kan vi bara göra tillsammans, som medborgare, som rörelser, som samhällen.

50 Sverige måste våga stå upp för nedrustning. Vi behöver en lag som förbjuder kärnvapen på svenskt territorium och vi behöver en politik som prioriterar fred och säkerhet genom diplomati och rättvisa, inte genom upprustning och militära allianser.

55 IKFF har i över hundra år sagt det som är lika sant idag som då: Krig leder inte till fred och demokrati kan inte bombas fram.

När vi står här idag, mitt i en orolig samtid, bär vi ansvaret att hålla hoppet vid liv. Vi måste våga tro på en annan väg, där civila liv värderas högre än militära intressen och där kvinnors röster hörs och respekteras.

60

Tillsammans kan vi fortsätta säga det som behöver sägas – aldrig mer.

Källa

<div>Manuskript hämtat från ikff.se (2025-08-21)</div>

65

Taggar

2020-tal, 2025, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/annette-lyth-hiroshima-80-ar-aldrig-mer>